

PERSBERICHT

Onderzoek van watermonsters bevestigt dat “gesloten” kassen een alarmerend aantal pesticiden lekken

Brussel, Assen, den Haag, 12 december 2023. - Onderzoek van regen- en oppervlaktewatermonsters rond kassen in België, Nederland, Spanje en Duitsland toont verontreiniging aan met een alarmerend hoog aantal pesticiden. Hieronder bevinden zich stoffen die vaak in kassen worden gebruikt en zelfs stoffen die jaren geleden verboden zijn. Het rapport *“It rains pesticides from greenhouses!”* (Het regent pesticiden uit kassen) is vandaag gepubliceerd door het Pesticides Action Network (PAN) Europe. Het laat zien dat kassen geen gesloten ruimtes zijn en niet minder strenge toelatingseisen verdienen bij het (her)goedkeuren van pesticiden.

Tientallen pesticiden werden aangetroffen in regen- en oppervlaktewatermonsters in gebieden waar kassen de enige of overheersende landbouwactiviteit zijn. Maar liefst 35 verschillende pesticiden werden aangetroffen in een regenwatermonster uit Nederland en 23 in een oppervlaktewatermonster uit Spanje. Het aantal gedetecteerde pesticiden was hoog in alle vier EU-lidstaten die bij de snapshot-bemonsteringsprocedure betrokken waren, en bevatte veel verboden stoffen.

Hoewel de concentraties van de afzonderlijke pesticiden de nationale of Europese ecologische waternormen, voor zover beschikbaar, niet overschreden, is hun gecombineerde aanwezigheid reden voor alarm. De studie registreerde totale concentraties van pesticiden tot 90 µg/l in Belgisch oppervlaktewater en 21 µg/l in regenwatermonsters. Dit is respectievelijk 180 en 42 keer meer dan de onlangs voorgestelde drempelwaarde van 0,5 µg/l voor de totale hoeveelheid pesticiden in oppervlaktewater.¹

Dit is zorgwekkend omdat in het kader van de EU-procedure voor de beoordeling van de risico's van bestrijdingsmiddelen de toxiciteit van cocktails niet goed wordt beoordeeld², ondanks wettelijke vereisten om rekening te houden met cumulatieve - of additieve effecten, en synergetische - of versterkende effecten. De aard van deze pesticiden en hun concentraties vormen risico's voor ecosystemen, biodiversiteit en de menselijke gezondheid. Hans Muilerman, Coördinator Chemicaliën bij PAN Europe, zegt: *“De EU moet dringend stoppen met het goedkeuren van in open teelten verboden pesticiden voor gebruik in kassen. Kassen zijn niet gesloten en moeten onderworpen worden aan een adequate risicobeoordeling van bestrijdingsmiddelen.”*

¹ Proposal for a Directive amending the Water Framework Directive, the Groundwater Directive and the Environmental Quality Standards Directive: https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-amending-water-directives_en

² Pesticides Regulation 1107/2009 <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:309:0001:0050:en:PDF>

Toch blijven nationale en Europese autoriteiten ervan uitgaan dat kassen gesloten ruimten zijn die voorkomen dat pesticiden in het milieu terechtkomen. Tegelijkertijd groeit het aantal overdekte teeltsystemen. "*We ontdekken keer op keer dat kassen geen gesloten systemen zijn. Een verbod op welk pesticide dan ook moet nu betekenen dat het ook in kassen wordt verboden*", zegt Margriet Mantingh, voorzitter van Pesticide Action Network Netherlands (PAN-NL).

In Nederland werden in totaal 42 pesticiden gedetecteerd, waaronder verschillende verboden stoffen. In totaal werden er 10 (ronde 1: april 2023) en 35 (ronde 2: juni 2023) pesticiden aangetroffen in regenwatermonsters, terwijl er 15 (ronde 1) en 19 (ronde 2) werden aangetroffen in oppervlaktewatermonsters. Nederland was het land met het hoogste aantal pesticiden in één enkele regenwatermonster, wat wijst op een dramatische luchtvervuiling door diverse pesticiden uit kassen.

In het oppervlaktewatermonster van april zijn twee van de 15 aangetroffen stoffen verboden (propiconazool en de metabooliet 2,6-dichloorbenzamide van de verboden uitgangsstof dichlobenil). In het oppervlaktemonster dat in juni werd genomen, zijn vier van de 19 aangetroffen stoffen verboden (chloorprofam, famoxadone, propiconazol en de metabooliet 2,6-dichloorbenzamide). Verder werden fluopyram, prosulfocarb, pyrimethanil, toclofos-methyl, tetrahydroftaalimide (een metabooliet van folpet) en N,N-diethylchloorprofam, famoxadone, 3-methylbenzamide (DEET) aangetroffen in alle oppervlakte- en regenwatermonsters. De PFAS³ stof fluopyram (0,26 µg/l en 0,25 µg/l) overschreed de limiet voor drinkwater (0,1 µg/l) in beide oppervlaktewatermonsters.

PAN Europe (België), samen met zijn leden en partners: Ecologistas en Acción (Spanje), PAN Germany (Duitsland), Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland en PAN Nederland (Nederland) verzamelde oppervlakte- en regenwatermonsters in twee rondes, in april en in mei/juni 2023. De regen- en oppervlaktewatermonsters werden geanalyseerd op de aanwezigheid van slechts 164 toegestane en verboden pesticiden, terwijl er momenteel ongeveer 450 goedgekeurde pesticiden in de EU-database staan. Dit onderzoek onderschat de werkelijkheid dus ernstig.

De beperkte reikwijdte betekent dat het werkelijke aantal en de toxiciteit van pesticiden die uit kassen worden uitgestoten zelfs nog erger is.

Ons rapport bevestigt ondubbelzinnig bestaand bewijs dat kassen geen gesloten systemen zijn en wordt ondersteund door onderzoek en analyse van nationale regelgeving, uitgevoerd door PAN Europe leden en partners in elk van de vier landen.

Download [hier](#) het volledige rapport.

EINDE

Noot voor de redactie

Voor vragen kunt u contact opnemen met:

Margriet Mantingh, voorzitter van Pesticides Action Network Netherlands, margriet@pan-netherlands.org
+ 31 06 12532813

Manon Rouby, Policy Officer / Legal Adviser, Pesticides Action Network (PAN) Europe manon@pan-europe.info +336 43 24 33 79

Over Pesticides Action Network - PAN Europe is de Europese tak van het Pesticide Action Network dat actief is in 60 landen wereldwijd. PAN Europe verenigt 47 consumenten-, volksgezondheids- en milieuorganisaties, vakbonden, vrouwengroepen en boerenorganisaties uit heel Europa. Onze visie is een hoge landbouwproductiviteit van gezond voedsel door werkelijk duurzame landbouwproductiesystemen waarin agrochemische inputs en milieuschade worden geminimaliseerd en waar de lokale bevolking de lokale productie controleert met gebruik van lokale variëteiten. Kijk voor meer informatie op www.pan-europe.info en op <https://www.pan-netherlands.org>

³ New report exposes hidden threat: PFAS presence in pesticides: <https://www.pan-europe.info/press-releases/2023/11/new-report-exposes-hidden-threat-pfas-presence-pesticides>